

Rond de brug op de bot zijn rug

De bot is onzichtbaar. Tenminste, dat is zijn bedoeling. Als je in de buurt komt, trilt hij zijn lichaam nog iets dieper in het zand. Tja, dat had hij beter niet kunnen doen, want nu pas heb ik hem in de gaten: de ongewilde hoofdrolspeler in een film over het leven onder de Zeelandbrug.



Bot - Je ziet hem denken: tijd om op pad te gaan.

Ik ga er op mijn gemak bij liggen en duw de lens van de camera zo ongeveer tegen de toch al scheve bek. De vis blijft liggen. Hij kijkt om zich heen en besluit de kleur van het zand en het patroon van de kleine steentjes om hem heen aan te nemen. Met de twee onafhankelijk van elkaar bewegende ogen zie je hem denken: tijd om op pad te gaan. Langzaam richt hij zijn kop omhoog en in één soepele slag zweeft hij als een vliegend tapijtje vlak boven de zand- en kleibodem. Ik besluit hem te volgen met de camera in de videostand. Als hij zou willen, was hij in een seconden uit beeld, zelfs in het vandaag zo heldere water. Maar hij blijft uiterst relaxed naast me zwemmen, alsof hij me een rondleiding bij de Zeelandbrug wil geven. Voor de kijkers thuis: *this is tv*, dus let in de film even niet op de wisselende jaargetijden binnen één duik.

Zeepaardje

Hee, is dat niet Leo de lipvis? Wat doet hij daar midden tussen die drukke steenslijmvissen die samen met de woest om zich heen knippende en knijpende strandkrabben vechten om de beste zeepokken. Deze vissen hebben een flink gebit waarmee





Zeeland, ze zijn destijds als vooroververdediging door Rijkswaterstaat daar gestort. Deze grote en kleinere brokken, afwisselen met klei en zand zijn een ideaal leefgebied voor vissen en kreeftachtigen van klein tot groot. Het zorgt voor stroomluwten en ook stroomversnellingen. Daarom is er zo'n, enorme biodiversiteit van dik over de tweehonderd soorten die door Theus Hollem gemonitord zijn. Dat is meer dan ik waarschijnlijk deze duik ga zien.

Verder

Maar we laten ons verder meevoeren naar de Bot zijn spots en misschien komen we een heel eind. Daar zie ik de schim van een geheimzinnige pijlinktvis al opdoemen en een grappig jong sepiaatje. Nee, dat klopt chronologisch wel heel erg slecht, de sepia eieren zijn net afgezet, dit moet een sepiola zijn. Van dichtbij is het toch wel een heel ander beestje. Het is een duik van eerst doen en dan pas nadenken dus ik verwonder me alweer hoe we nu ineens in enorme anjelieren velden verzeild raken. Waarom staan ze hier massaal en ergens anders niet? Is er hier meer stroming met voedselaanvoer? En hoe komt het dat er hele velden waaierkokerwormen waren, maar nu niet meer? (In 'Op de Bot zijn rug, deel 2' zul je zien dat ze allemaal opgevreten zijn door een leger Buikstreepnemertijnen en dat de waaierkokerwormen die nog stonden de koude winter niet hebben overleefd. En dat de eveneens gesneefde wijde mantels nu als souvenirschelp op menig schoorsteenmantel staan.)

Maar niet getreurd, met de Wulka gaat het fantastisch. Het lijken er steeds meer te worden. In de Waddenzee gaat het nog steeds slecht vanwege de boomkorvisserij en imposeks (de dieren zijn onvruchtbaar geworden door de schadelijke effecten van antifouling op de schepen). Maar bij de brug is al vele jaren een kerngezonde populatie.

Gelukkig zijn we aangekomen bij het mooiste van de Oosterschelde: de parende sepias. Daar wil ik alleen maar van genieten, zolang het nog kan. Dat duurt, vrees ik, niet lang meer vanwege de vooroververdediging.

De slotscene: De camera draait naar me toe en ik zie de bot voor mij langs naar boven draaien. Samen met mij op de foto ging hem net even een brug te ver. Nog steeds met dat zelfde gangetje verdwijnt hij in de verte, terwijl ik hem uitbundig sta uit te zwaaien.

Kijk op www.jopista.nl of bij de youtube filmpjes onder 'joetoeppoep', voor de film 'Rond de brug op de bot zijn rug'. Meer info over het leven rond de brug: www.sepiaproject.nl



Zeepaardje - De dikke buik is omdat meneer zwanger is (boven).

Steenlijmvis - Een flink gebit waarmee ze de jonge aanwas van zeepokken kunnen afbijten (links).

Sepia's - Daar wil ik alleen maar van genieten, zolang het nog kan (rechts).

ze de jonge aanwas van zeepokken kunnen afbijten. Ze laten wat kruimels over voor de andere diersoorten, wat dan resulteert in een wilde party. Even verderop houdt een daarvoor veel te grote noordzeekrab zich verre van dit geharrewar en ook Leo is weer aan zijn nestbouw verder gegaan. Op een paar meter diepte neemt hij stukjes bessenwier in de bek om het in het wollige nest te draperen. Hij kan daar geen pottenkijkers bij hebben dus ik krijg een stomp van hem met zijn diklippige bek met tanden bovenop mijn lens. Ons botje gaat ook rustig verder dus tijd om het goed te maken heb ik niet.

Aangezien het bij de brug is kan het niet lang uitblijven of er doemt een sepiatentje op. Alleen is er nog even geen sepia te bekenen. Wat er wel op zit is een zeepaardje die net vertikaal van de ene tak naar de andere tak zwemt door middel van een razendsnel

trillend rugvinnetje. Daar zit hij net wat te eten door met zijn bijzondere zuigsnuif een minuscuul garnaatje naar binnen te zuigen. Dit diertje bezit geen maag dus de dikke buik die je ziet is omdat meneer zwanger is. Wat ook heel bijzonder is aan deze d... oh, ik moet nu verder want Botje zwemt door en hij scheert rakelings over het met roze tubularia begroeide 'Guido's Place', de diepe kooi, waarover direct erna een ranggerekte school wijtingen trekt.

Bij de grote breukstenen hebben de snotolf mannetjes in het vroege voorjaar een beschutte plaats gevonden door ze wel 6 tot 8 weken hun de eieren verzorgden door ze almaar schoon te blazen. Tussen diezelfde rotsen zitten ook vele kreeften die als ze weer eens in een hele goeie bui zijn met wijd opengesperde scharen de flitserarmen van de camera af willen bijten. Deze rotsen waren er niet altijd in